

Сия Колковска, Диана Благоева

КЪМ ВЪПРОСА ЗА ЕЗИКОВАТА ИКОНОМИЯ В НОВАТА БЪЛГАРСКА ЛЕКСИКА¹

ВЪВЕДЕНИЕ

Динамиката в българския език през последните няколко десетилетия в значителна степен е обусловена от действието на принципа за езиковата икономия [1; 2: 307 – 315]. Както посочва Г. Нешчименко, този принцип (определен от авторката като тенденция), се проявява във взаимодействие с противоположното явление – стремежа към езиково вариране, при което се установява оптимално съотношение между съвкупността от номинативни единици и информационно-комуникативните нужди на социума, чрез което езикът изпълнява най-важната си функция – да служи като средство за комуникация [2: 285].

Засилените прояви на езикова икономия в съвременния период се обуславят от различни фактори, сред които може да се посочи действието на тенденцията към демократизация, в частност колективизацията на лексиката [2; 3], както и значителното нарастване на информационния поток във връзка с глобализационните процеси и навлизането на нови информационни технологии, което налага да се използва по-компактен езиков материал в комуникацията [2; 4].

Известно е, че принципът за езиковата икономия влияе както върху устната, така и върху писмената реч. Той намира проявление върху всички езикови равнища. Вниманието тук ще бъде насочено върху лексикалното равнище, по-конкретно – върху действието на този принцип при образуването на нова лексика. Както подчертава В. Зидарова, лексикалната икономия се изразява в спестяване на лексикален материал (думи или морфем) при създаване на речникови единици чрез неговата компресия, при което първоначалната семантика се съхранява [1]. Като резултат от лексикална икономия обикновено се разглеждат три типа единици: универбати, аббревиатури и композити [5], понякога – и семантичните деривати. Като приемаме това схващане, смятаме, че към тях би следвало да се прибавят и други типове единици като: думи, образувани чрез отсичане на основи; нови словообразователни форманти, образувани от инициални аббревиатури.

Във връзка с ограничения обем на статията тук ще разгледаме само някои типове езикови единици, резултат от лексикална икономия, които имат засилено присъствие в българската неология.

АБРЕВИАТУРИ

Възникването и утвърждаването на аббревиатурите е активен процес в езика ни от средата на XX в. насам [6]. През последните две десетилетия засилената динамика в лексикалната система на българския език намира проявление и в тази област. Появяват се редица нови съкращения предимно от инициален тип, означаващи нови политически формации, организации, институции и др.: *БСП, СДС, ДПС, ГЕРБ, РЗС, НЗК (Национална здравноосигурителна каса), ДАНС (Държавна агенция „Национална сигурност“)*, както и нови обекти: *ДКЦ (диагностично-консултативен център), ГМО (генномодифициран организъм), СОТ (сигнално-охранителна техника), ВЕИ (възобновяеми енергийни източници)*. Сред новите аббревиатури значително място заемат тези, които са засти от английски и все още функционират в езика ни с изписване на латиница: *GSM, CD, DVD, PR, IT, DJ, CV, GPS, ATV, IP*. При част от тях впоследствие се появяват и графични форми на кирилица: *ВИП, ИТ, АТВ*. Използването на съкратени названия, изписани на латиница, е ново явление за българския език и представлява поредно свидетелство за мащабите на англоезичното влияние върху него.

Повлияно от стремежа към езикова икономия е и възникването на словообразователни неологизми от чужди инициални аббревиатури по пътя на лексикализацията. Под лексикализация се разбира превръщането на изходни съкратени единици (инициални съкращения) в пълноценни думи [6: 21, 33–35]. Този процес обхваща различни етапи: прибавяне на окончания, присъщи за съответната част на речта, приемане на граматическите категории на съществителните имена (род, число и опре-

¹ Изследването е проведено с финансовата подкрепа на Фонд „Научни изследвания“, договор ДТК 02-52.

деленост), включване в словообразователни процеси [6: 34–35]. Появата на лексеми чрез лексикализиране на чужди (в повечето случаи английски) инициални съкращения е ново и подчертано активно явление за езика ни [7]. През последните две десетилетия броят на тези образувания нараства, срв.: *диджей*, *джиеесем*, *тиар*, *джити*, *сиди*, *дивиди*, *есемес*, *емемес*, *джитиес*, *уайфай*, *вип*.

ОТСЕЧЕНИ ДУМИ

През разглеждания период в българския език се наблюдава активизиране и на друго проявление на принципа за езиковата икономия, свързано с отсичането на думи. Като е известно, отсичането представлява тип съкращаване, при което се отстранява началната или крайната част на мотивиращата дума [6: 65]. Смята се, че съкращаването от този тип се извършва предимно за нуждите на разговорната реч и в редица случаи е продиктувано от стремеж за експресивно назоваване. Наблюденията обаче показват, че сферата на употреба на подобни съкратени единици през последните десетилетия се разширява.

Новите отсечени думи се съотнасят формално и семантично със съществуващи в езика домашни или заети лексикални единици. Някои от отсечените думи (*соц*, *споко*) нямат паралели в английския (като основен източник на заемане), а други (*комп*, *етно*, *латино*) имат формални съответствия в него, от които обаче се различават по семантика. Важно е уточнението, че тук следваме синхронния подход, като вземаме предвид съотношението на отсечените новообразувания със съществуващи думи в българския език. Ето защо към отсечените думи причисляваме и единици като *инфо*, *фест*, *вице*, които имат съответствия в английския, но същевременно се съотнасят формално и семантично и с познати лексеми в езика ни. Дали тези единици са заемки, или са образувани на домашна почва, е трудно да се установи. Тук ги причисляваме към възникналите на домашна почва образувания.

Новите отсечени думи в българския език се разделят в две групи в зависимост от вида на мотивиращата ги единица.

Нови отсечени думи, мотивирани от прости думи

Преди 90-те години на миналия век този тип отсичане има съвсем ограничено действие: *спец* (<специалист), *зам* (<заместник) [6: 46]. През последните две десетилетия обаче образуването на отсечени думи, мотивирани от прости думи, се активизира. Сред неологизмите от този тип се отбелязват съществителни: *соц* (<социализъм), *комп* (<компютър), *инфо* (<информация), *фест* (<фестивал), *софт* (<софтуер); прилагателни: *био* (<биологичен 'екологично чист', напр. *био краве*

сирене), *еко* (<екологичен 'екологично чист', напр. *еко кисело мляко*); наречия: *споко* (<спокойно).

Част от разглежданите нови образувания като *комп*, *инфо*, *споко* се използват предимно в разговорната реч (включително в професионалните) [1; 6: 31–32; 8], но други се употребяват и в писмената практика. Новата лексема *соц* например (с типични съчетания *зрелият соц*, *късният соц*, *отминалият соц*) има висока фреквентност главно в езика на печатните медии, а думите *био* и *еко* са с книжовен характер. В научната литература е отбелязвано нееднократно, че съкратените названия от разглеждания тип са стилистично снижени и експресивно обогатени [1; 6: 31–32]. Част от новите отсечени думи действително са стилистично маркирани като например съществителното *соц*, носещо иронична окраска. Повечето от тях обаче са стилистично неутрални и създаването им не е продиктувано от стремеж към експресия, срв. *инфо*, *фест*, *био*.

Нови отсечени думи, мотивирани от сложни думи с първа съставка радикалоид или префиксоид

Тези образувания възникват чрез съкращаване на мотивиращата единица, при което се отсича първата ѝ съставка – радикалоид или префиксоид, която се оформя като самостоятелна дума, отнасяща се към категорията на съществителните имена. Цветанка Аврамова определя описания процес като лексикализация на радикалоиди и префиксоиди [3: 214]. Този модел на съкращаване е продуктивен в българския език и преди 90-те години на миналия век (срв. *фото*, *видео*), а в по-ново време чрез него се образуват редица нови съществителни: *етно* (<етномузика), *латино* (<латиномузика), *био* (<биохрана), *вице* (<вицепрезидент) и др.

Новите образувания са стилистично неутрални и не възникват с цел постигане на експресия. Основен фактор за тяхната поява е комуникативното удобство, обусловено от кратката им форма. Наблюдават се различия в сферите и честотата на употреба на отделните образувания: думи като *етно* и *латино* се използват широко в общоупотребимия език и са вече утвърдени в узуса, а такива като *вице* и особено *био* имат доста по-ограничена употреба.

Може да се обобщи, че при новите отсечени думи в българския език се проявяват някои черти, нехарактерни за този род съкращения в предходни периоди. Немалко от неологизмите от разглеждания тип са стилистично неутрални и са създадени само като икономични и комуникативно удобни номинативни средства, а не за нуждите на експресивното назоваване. Наблюдава се освен това разширяване на сферата на тяхната употреба извън разговорната реч – в писмената практика, предимно в езика на печатните медии. Посочените особености са предпоставка за по-трайно установяване на разглежданите нови съ-

кратени единици в българския език, а заедно с това и за по-трайното утвърждаване на съответните модели на съкращаване.

УНИВЕРБАТИ

Универбизацията (или универбирането) е добре познато явление в българския език [5; 9; 10; 11; 12]. Неговата същност се свежда до преобразуване на лексикализирани съставни единици (номинативни словосъчетания) с бинарна структура (определяемо и атрибут) в еднословни единици с тъждествено семантично съдържание. В ономаσιологичен план универбизацията се определя като средство за трансноминация, тъй като е свързана с преназоваване на обект, за чието назоваване езикът вече разполага с друга номинативна единица.

От гледище на словообразуването универбизацията се разглежда обикновено като специфичен словообразователен начин, който не разполага със собствени средства, а използва тези на останалите словообразователни начини [9: 55; 11: 112]. Разликата между универбатите и другите производни единици се търси „в тяхната дълбинна семантична структура (...), в характера на описателната конструкция, която служи за реален източник за възникване на новата дума“ [11: 109]. Както отбелязва Цв. Аврамова, при универбатите не може да се установи със сигурност лексикалното, а в някои случаи – и словообразователното им значение, ако не се познава мотивиращото словосъчетание, докато формалната структура на „обикновените“ производни думи позволява да бъде реконструирана предикатно-аргументната структура, определяща словообразователната им семантика [11: 112].

Характерно е, че номинативното словосъчетание, косто с мотивационна база на универбата, и самият универбат съществуват едновременно в лексикалната система и се употребяват паралелно в речта². Те обаче нерядко принадлежат към различни стилистични пластове и комуникативни сфери. Обикновено универбатите (предимно тези, получени като резултат от морфологично словообразуване) са елементи с разговорен или субстандартен характер [3; 5; 8; 10]. По-различно е положението в официалните терминологични системи, където, както изтъква М. Попова, универбизацията е една от редовните техники за съкращаване на терминологичната форма, а универбатите са равностойни варианти на съответните терминологични словосъчетания [12].

В зависимост от характера на използваните словообразователни средства са познати следните универбизационни техники [5; 10; 12]:

Универбизация със средствата на морфологичното словообразуване

Суфиксална универбизация

Свежда се до това, че субстантивният компонент в базовото номинативно словосъчетание (експонент на родовото понятие) се отстранява, а от основата на атрибутивния (експонент на видовия признак) се образува съществително универбат чрез прибавяне на суфикс: *мобил<ен> (телефон) + -к(а) > мобилка*.

Инвентарът от наставки, използвани при този тип универбизация в разглеждания период, е ограничен [3; 10]. Най-продуктивен е суфиксът *-к(а)*: *марирутка* ‘маршрутно такси’, *патрулка* ‘патрулна кола’, *пилотка* ‘пилотен автомобил’, *пароструйка* ‘пароструен апарат’, *дигиталка* ‘дигитален фотоапарат’, *офшорка* ‘офшорна компания’, *компенсаторка* ‘компенсаторен запис (бон)’, *панелка* ‘панелна сграда’, *релейка* ‘релейна станция’, *микровълновка* ‘микровълнова печка’ и др. Слабо застъпени са суфиксите *-рк(а)* (*кабеларка* ‘кабелна телевизия’, *матричарка* ‘матричен принтер’), *-ник* (*мобилник* ‘мобилен телефон’, *мастиленоструйник* ‘мастиленоструен принтер’), *-ец* (*троянец* ‘троянски кон – вид компютърен вирус’).

Универбизация чрез дезинтеграция на основата и пулева суфиксация

Субстантивният компонент в базовото номинативно словосъчетание се отстранява, а атрибутивният се подлага на дезинтеграция чрез отстраняване на суфикс (*криминал<ен> (престъпник) > криминал*) или на суфикс и елемент от коренната морфема (*крим<инален> (престъпник) > крим*) и се образува съществително универбат без добавяне на наставка. От този тип са новообразувания като: *телеком* ‘телекомуникационна компания’, *моби* ‘мобилен телефон’, *компенсатор* ‘компенсаторен инструмент’, *Нобел* ‘Нобелова награда’. В някои случаи универбатът се оформя с флексия: *контрола* ‘контролен мач’.

Нерядко универбатите от този тип се изравняват по форма с вече съществуваща в езика дума, обикновено с мотиватора на адективния компонент в базовото номинативно словосъчетание: *дъно* ‘дънна платка’, *ефир* ‘ефирна телевизия’, *кабел*

² Срв. следния откъс от текст, в който като взаимозаменяеми се употребяват утвърденото терминологично словосъчетание *компенсаторни инструменти* и неговите универбати: „Бих посъветвал притежателите на *компенсаторни инструменти* да не бързат да се отърват от тях. Помислете защо на борсата има такава стабилно търсене на *компенсаторки*. (...) Процесът на обезщетяване с *компенсатори* започна още през 1991 г.“ (в. Кеш, 2002, бр. 37).

‘кабелна телевизия’, *сателит* ‘сателитна антена’. Резултатът в типичните случаи е възникване на омонимия между универбата и вече съществуваща в езика лексикална единица: *пилот*₁ ‘лице, което управлява самолет или състезателен автомобил’ и *пилот*₂ ‘пилотно предаване’, *компенсатор*₁ ‘техническо устройство’ и *компенсатор*₂ ‘(финансов) компенсаторен инструмент’. Интерпретацията на други случаи обаче (срв. напр. *дъно*, *ефир*, *кабел*, *сателит*) предизвиква затруднения поради семантичната общност между универбата и структурно тъждествената с него позната дума. Възможни са различни трактовки на разглеждания тип единици: 1. Те се приемат за продукт на универбизация, свързан с пораждаване на омонимия със съществуващи думи [10]. 2. Разглеждат се като продукт на семантична деривация (метонимичен пренос) при познати в езика думи [11]. 3. Допуска се действието както на словообразователни (универбизационни), така и на семантични процеси. Основание за последното виждане дава това, че за разлика от „чистите“ прояви на семантична деривация, в случаите като *дъно* ‘дънна платка’, *ефир* ‘ефирна телевизия’, *кабел* ‘кабелна телевизия’, *сателит* ‘сателитна антена’ и пр. е налице семантично „посредничество“ на лексикализирано номинативно словосъчетание. При структурното компресиране на това словосъчетание изразяването от него лексикално значение се кондензира и се поема от останалата след дезинтегрирането част от атрибутивния компонент. Формалното съвпадение на тази част със съществуваща в езика дума стимулира възникването на ново значение при думата, вследствие на което структурният резултат от универбизацията, образно казано, „се погасява“.

Универбизация със средствата на морфолого-синтактичното словообразуване

Тук се отнасят прилагателни, получени в резултат на елиптична субстантивация [13: 129 – 130]. При тази операция базовото словосъчетание, състоящо се от прилагателно и съществително име, се пресъобразува в еднословна единица посредством елиминиране на опорния член и субстантивирание на атрибутивния компонент. Като пример може да се посочат следните нови единици: *брейди* ‘брейди облигации (книжа)’, *бръснати* ‘бръснати глави’, *дистанционно* ‘дистанционно управление’, *зунк* ‘зунк облигации (книжа)’, *мобилен* ‘мобилен телефон’, *стендбай* ‘стендбай споразумение’.

Универбизация със средствата на лексикосемантичното словообразуване

Механизмът на този тип универбизация се свежда до това, че в базовото номинативно словосъчетание се отстранява атрибутивният елемент, а опорното съществително име развива ново лексикално значение, тъждествено със значението на словосъчетанието [5: 187]. Тук се отнасят едини-

ци като: *адрес* ‘електронен адрес’, *борд*₁ ‘валутен борд’, *борд*₂ ‘борд на директорите’, *импулс* ‘телефонен импулс’, *коридор* ‘транспортен коридор’, *кошница* ‘потребителска кошница’, *редактор* ‘текстов редактор’, *секретар* ‘телефонен секретар’, *свалка* ‘дипломатическа свалка’.

В обобщение може да се каже, че в съвременния период няма съществени иновации при образуването на универбати – то продължава да се осъществява чрез познати в езика модели и техники. Нов елемент е активизирането на универбизационните процеси, наблюдавано както в общоупотребимия език [3; 10], така и в отделните терминологични подсистеми, в професионалните и в субстандартните формации като например компютърния сленг [8]. За активизирането на тези процеси говори фактът, че в редица случаи към едно и също базово номинативно словосъчетание се образуват няколко различни по тип универбати, които встъпват в конкуренция помежду си, срв.: *кабелна телевизия* и *кабеларка*, *кабелка*, *кабел*; *мобилен телефон* и *мобилка*, *мобилник*, *моби*; *компенсаторен инструмент* и *компенсаторка*, *компенсатор*.

За разлика от универбатите от втория и третия структурен тип, които в повечето случаи функционират като компресирани аналози на базовото номинативно словосъчетание, без да проявяват функционално-стилистични диференциации, тези, образувани чрез средствата на морфологичното словообразуване, обикновено имат разговорен или жаргонен характер (а някои от тях са и експресивно натоварени). Възможността стилистично маркираните универбати да разширят употребата си и да преминат към неутралната лексика, не е голяма [10]. Все пак при някои от тях се наблюдават тенденции в тази насока. Така например в корпуса BulgarianNC2 web (<https://the.sketchengine.co.uk>), съдържащ над половин милиард думи, словоформите на универбата *маршрутка* се срещат близо пет пъти по-често, отколкото формите на базовото словосъчетание *маршрутно такси* (регистрирани са съответно 381 и 83 срещания). Фреквентността на този универбат дава основания за предположението, че той би могъл да утвърди употребата си и дори да се наложи като неутрална номинация, изтласквайки базовото словосъчетание.

СЛОВООБРАЗОВАТЕЛНИ ФОРМАНТИ, ВЪЗНИКНАЛИ ОТ ИНИЦИАЛНИ АБРЕВИАТУРИ

Друга проява на принципа за езиковата икономия в българския език е обособяването на словообразователните форманти *е-* и *м-*. В ролята на първи съставни части те активно се използват при образуването на нови думи, означаващи актуални понятия от областта на интернет технологиите и мобилните комуникации, при това както в специалните сфери на комуникация, така и в езика на

медиите: *е-бизнес*, *е-търговия*, *е-документ*, *е-вестник*, *м-търговия*, *м-бизнес*.

Макар че първоначално неологизмите с компоненти *е-* и *м-* проникват в българския език като засмки от английски, където моделът, възникнал в края на 80-те години, е много продуктивен, по-късно такива образувания се появяват и на българска почва. Значителна част от тях са полукалки – заета от английски е само първата им съставка *е-* или *м-*, а вторият компонент е калкиран, напр. *е-търговия* (от англ. *e-commerce*), *е-магазин* (от англ. *e-shop*). В резултат от засиленото навлизане на такива заети или калкирани образувания съставките *е-* и *м-* постепенно се обособяват като самостоятелни словообразователни компоненти и започват свободно да се свързват с широк кръг нови основи (включително и домашни). Така възникват редица неологизми от този тип изцяло на домашна почва: *е-здравеопазване*, *е-фактура*, *е-реклама*, *е-портал*, *м-пазар*, *м-търговец*.

Формантите *е-* и *м-* произхождат от инициални абривиатури в английския език, образувани съответно от прилагателните *electronic* и *mobile*. На българска почва посочените две съставки започват да се съотнасят формално и семантично със съответните български прилагателни *електронен* и *мобилен* и да се осмислят като мотивирани от тях, което обуславя по-лесното възприемане на новонавлизащите лексеми с *е-* или *м-*. Дори и да са заемки, тези лексеми започват да се съотнасят с определени разгърнати лексикални единици и да се възприемат като мотивирани от тях. Така думите (включително и заемките), съдържащи *е-* или *м-*, придобиват на българска почва прозрачна словообразователна структура, включваща съкратен компонент *е-* или *м-* и цяла основа.

Важна причина за активното формиране на разглеждания тип неологизми е тяхното комуникативно удобство, дължащо се на краткостта на първия им компонент *е-* или *м-*, което им дава предимство пред съответните атрибутивни словосъчетания с компонентите *електронен* и *мобилен*. Трябва да се посочи, че тези два форманта са уникални за българския език поради това, че в синхронен план може да се разглеждат като възникнали от инициални абривиатури – особеност, която не притежа-

ва нито един друг словообразователен формант в езика ни.

Освен това образуванията с компоненти *е-* и *м-* може да се представят като съставени от морфема от инициален тип и пълнозначен компонент, свързани полуслято. Този словообразователен модел се появява под влияние на английския, като по отношение на българския той няма подкрепа в други образувания и поради това може да се определи като иновация. Следователно като резултат от чуждоезиково въздействие и поради влиянието на принципа за езиковата икономия в българския език, от една страна, се появяват два нови по тип словообразователни форманта, а от друга страна, се оформя непознат досега словообразователен модел. Дали този модел ще се утвърди, е трудно да се прогнозира поради динамиката на неологичните процеси, но засега той показва определена продуктивност.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Направените наблюдения потвърждават, че в новата българска лексика принципът за езиковата икономия действа активно. При това се реализира както синтагматична, така и парадигматична икономия (по термините на А. Мартине). Синтагматичната икономия намира израз например в компресирането на базова единица с аналитичен характер (при универбизацията и абривиацията) или в съкращаването на формата на еднословна единица (при отсичането на думи). Парадигматична икономия пък се наблюдава в случаите на семантична кондензация.

Засиленото действие на принципа за езиковата икономия се проявява и в това, че броят на образуванията под негово влияние нови думи в българския език нараства, а честотата на тяхната употреба се увеличава, като в някои случаи надвишава фреквентността на изходните несъкратени единици. Под влияние на принципа за езиковата икономия българската лексика не само се обогатява количествено, но претърпява и определени качествени промени, показателно за което е оформянето и активизирането на някои словообразователни форманти от нов тип.

ЛИТЕРАТУРА

1. Зидарова, В. Прояви на лексикална икономия в съвременния български език. – В: Научни трудове на Пловдивския университет „П. Хилендарски“, т. 46, № 1, с. 211 – 218.
2. Komparacja współczesnych języków słowiańskich. Słowotwórstwo. Nominacja. Opole, 2003.
3. Аврамова, Цв. Словообразователни тенденции при съществителните имена в българския и чешкия език в края на XX век. София: Hron Press, 2003.
4. Валгина, Н. С. Активные процессы в современном русском языке. Москва: Логос, 2001.

5. Мурдаров, Вл. Съвременни словообразователни процеси. София: Наука и изкуство, 1983.
6. Крумова, Л., М. Чоролеева. Съкращаването и съкращенията в българския език. София: БАН, 1982.
7. Колковска, С. Лексикални неологизми в българския език, възникнали от чужди инициални абривиатури. – Български език, 2010, № 4, с. 21 – 30.
8. Кирова, Л. Езикът на BG ипфо поколението. София: Галик, 2010.
9. Радева, В. Словообразуването в българския книжовен език. София: УИ „Св. Климент Охридски“, 1991.
10. Благоева, Д. Универбизацията в най-новото славянско словообразуване (върху материал от бъл-

- гарския, руския и чешкия език). – Съпоставително езикознание, 2003, № 3, с. 5–21.
11. Аврамова, Цв. Универбатите в лексикалната система на езика. – Съпоставително езикознание, 2008, № 1, с. 99–115.

12. Попова, М. Теория на терминологията. Велико Търново: Знак'94, 2012.
13. Крумова, Л. Субстантивация на прилагателните имена в съвременния български книжовен език. София: БАН, 1987.

Sia Kolkovska, Diana Blagoeva

THE LEXICAL ECONOMY IN THE NEW BULGARIAN LEXIS

(Summary)

The principle of lexical economy has a considerable influence on the Bulgarian lexis in the last 20 years. The several types of language units are analysed in the article as manifestations of that influence: abbreviations, clipped words, word

formed by univerbation; new derivational morphemes *e-* and *m-*. As a result of analysis some phenomena are found which are innovative for Bulgarian lexical system or are activated over the last two decades.

Адрес на авторите:

Доц. д-р Сия Колковска

E-mail: sia_btb@yahoo.com

Доц. д-р Диана Благоева

E-mail: d.blagoeva@ibl.bas.bg

1113 София

бул. „Шипченски проход“, 52, бл. 17, ет. 5, 6

Институт за български език

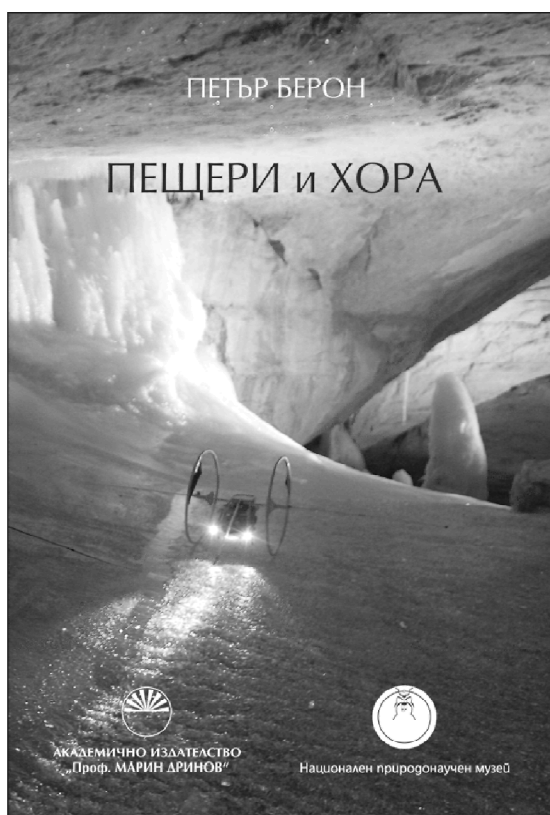
„Проф. Любомир Андрейчин“ при БАН

НОВИ КНИГИ

НОВИ КНИГИ

НОВИ КНИГИ

Петър Берон

ПЕЩЕРИ И ХОРА

Книгата съдържа богати сведения за карста и пещерите във всички страни по света: за най-дълбоките и най-интересните от тях. Разгледани са основните проучвания (със съответната литература), както и българският принос в спелеологията.

Включени са описания на някои от българските експедиции, а също и общи познания за пещерите и пещерната фауна. Данните отразяват положението към август 2012 г. и въпреки че бързо се променят, все пак дават представа колко обширно е съвременното пещерно движение и кои са главните му герои.

Първо издание 2012 г.
ISBN 978-954-322-523-1
Цена 23,00 лв.